

În atenția:

Direcției de Urbanism a Primăriei Municipiului Târgoviște

Spre informare: Ministerului Culturii, Institutului Național al Patrimoniului, Direcției Județene pentru Cultură Dâmbovița, Comisiei Zonale 13 a Monumentelor Istorice, Poliției de Patrimoniu

Referitor la: Intenție de elaborare PUZ „Ansamblu cu funcțiune mixtă locuire și servicii” depus de SC MATRIX DYNAMICS SA și SC FN ESTATE SA

<http://www.pmtgv.ro/UrbPMT/infPUZ/202204/anunt%201%20puz%20Matrix%20Dynamics%20+panou%20informare.pdf>

Centrul de Cercetare a Istoriei Relațiilor Internaționale și Patrimoniului Cultural „Grigore Gafencu” are onoarea de a vă aduce la cunoștință punctul său de vedere cu privire la intenția elaborării PUZ-ului anunțată de SC MATRIX DYNAMICS SA și SC FN ESTATE SA:

1. Solicitarea este de la bun început formulată, prin însăși titulatura sa, în termeni care ignoră cea mai importantă componentă a acestui ansamblu, cea istorico-patrimonială. Lista Monumentelor Istorice scoate în evidență importanța deosebită a celor patru monumente de tip sit industrial ale Arsenalului (Fonderiei) Armatei, oferind patru coduri LMI, DB-II-a-B-17182, DB-II-m-B-17182.01, DB-II-m-B-17182.02, DB-II-m-B-17182.03, DB-II-m-B-17182.04, datele între decretul de înființare semnat de domnitorul unificator Alexandru Ioan Cuza și începutul domniei celui mai important și longeviv monarh al României, totodată cel dintâi rege al său, Carol I, suveranul independenței de stat, obținută și cu contribuția Arsenalului Armatei, așa cum vom vedea. Prin urmare, orice proiect care are în vedere aceste clădiri – și există câteva deja realizate de absolvenți ai Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”, care pot fi consultate de către cei interesați – trebuie să pornească de la interesul patrimonial general, național, care prevalează asupra celui particular, de business sau profit. Totodată, trebuie să se țină cont de regimul juridic de protecție al fiecăruia dintre edificiile istorice enumerate, de

zonele de protecție stabilite de Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, de păstrarea integrității fizice și a cadrului construit sau natural al acestora.

Pe cale de consecință, denumirea documentului supus consultării publice ar fi trebuit să surprindă de la bun început esența culturală și patrimonială a locației, în acord cu expunerile de motive și prevederile succesive ale legislației din domeniu, începând de la cele mai vechi norme de drept în materie, databile de la finele sec. al XIX-lea, și de la principiile care au ghidat activitatea Comisiunii Monumentelor Istorice și Direcției Monumentelor Istorice, până în prezent.

Este paradoxal, poate, faptul că normativitatea monumentelor istorice își are unul dintre firele începutului tot într-un caz de malpraxis de la vechiul ansamblu al Mitropoliei Târgoviște, învecinată Arsenalului Armatei, sancționat la vremea sa de cei mai mari arhitecți, istorici și artiști români, în frunte cu Ion Mincu.

2. Târgoviștea are șansa unică de a poseda edificii – unele deja aduse în stare de ruină de actualii proprietari, fără a fi existat o sancționare a acestora, cel puțin nu una adusă la cunoștința publică – care constituie mărturii esențiale ale istoriei industriale naționale și repere ale patrimoniului industrial european. Ne este neclar circuitul prin care acestea au ajuns în patrimoniul privat, dar vestigiile istorice respective constituie un tezaur pe care nicio autoritate publică nu-și poate permite să-l piardă nici identitar, nici moral, nici material.

Din punct de vedere identitar, acest patrimoniu este legat de mari figuri ale istoriei noastre, începând de la amintii Alexandru Ioan Cuza și Carol I și până la președinți ai Consiliului de Miniștri (precum organizatorul armatei române, Generalul Ioan Emanoil Florescu), generali români sau străini ca Zeno Eugene Lamy, șeful Misiunii Militare Franceze etc. Actualul bulevard al Independenței a primit acest nume tocmai ca o recunoaștere a rolului Arsenalului Armatei în obținerea Independenței de Stat a României, ceea ce face din transformarea acestor mărturii ale unor momente triumfale ale trecutului nostru în niște ziduri banale ale unor magazine o adevărată impietate nedemnă de o țară europeană și de o fostă reședință domnească.

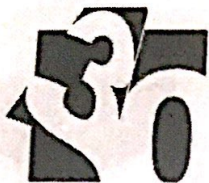
Din punct de vedere moral, ștergerea cu buretele a eforturilor și muncii foștilor lucrători ai Fonderiei, apoi Arsenalului și în fine ai UPET-ului – sunt șapte mari generații legate de acest sit industrial, de la așa-numita „generație progresistă” până

la "generația X" – echivalează cu o veritabilă traumă identitară, cu o neantizare a experiențelor individuale, cu o golire de sens și de sevă a istoriei personale și colective, cu consecințe dintre cele mai nocive asupra coagulării comunității urbane. Nici în acest sens Consiliul Local și Primăria Municipiului Târgoviște nu-și pot asuma costurile incalculabile ce s-ar degaja din pierderea acestor repere morale prin care se consolidează identitatea citadină.

Din perspectiva materială și financiară, acest patrimoniu poate fi transformat într-un reper de dezvoltare, așa cum se întâmplă în țările care știu să aducă beneficii comunității prin restaurarea, conservarea, patrimonializarea și punerea sa în circuitul turistic. Clădirile fostului Arsenal al Armatei – la fel ca și instalațiile, elementele de cale ferată (ce pierdere a constituit-o distrugerea căii ferate înguste care se îndrepta către actualul Târgoviște Mall!) – pot aduce beneficii financiare importante, așa cum o dovedesc exemplele din state mult mai pragmatice decât România, care au înțeles importanța acestei istorii, precum Marea Britanie, Belgia, Olanda, Germania, Italia, Franța, dar și Polonia, Letonia sau Republica Cehă. Acest sit industrial ar putea să devină parte integrantă a „European route of industrial heritage”, așa cum se întâmplă chiar cu obiective din România, de la Reșița, Câmpina, Timișoara sau chiar Cluj-Napoca, de unde provin investitorii care au propus acest PUZ (<https://www.erih.net/>). Împreună cu Muzeul Tradițiilor Militare (mai corect ar fi Muzeul Cavaleriei Române), un sit patrimonial industrial de asemenea anvergură ar așeza Târgoviștea pe harta istoriei militare și a istoriei industriei militare, ceea ce ar atrage numeroși turiști și ar alimenta cuferele Primăriei Municipiului Târgoviște și ale investitorilor privați din localitate. De altfel, în cadrul Școlii Doctorale de Istorie de la Târgoviște, sub coordonarea Prof. univ. dr. Ioan Opreș și a Prof. univ. dr. Sergiu Musteață, au fost redactate lucrări de doctorat edificatoare în privința avantajelor strict materiale pe care un asemenea patrimoniu îl poate avea pentru localitățile care au înțeles să-l respecte și să-l pună în valoare.

3. Construirea unor spații de locuit cu înălțimile prevăzute în proiect este lipsită de orice legitimitate din perspectiva patrimoniului industrial amintit. Ar însemna, pe de o parte, să continuăm politica falimentară a regimului Ceaușescu care a lipsit deja Târgoviștea de o parte însemnată a patrimoniului său istoric, iar pe de altă parte, să perseverăm, în absența unui PUG valabil al localității, într-o dezvoltare urbanistică

haotică, lipsită de respect față de comunitate, față de valorile acesteia, față de valențele și istoria locului. Patrimoniul industrial s-ar transforma într-un simplu și banal supermarket, înconjurat de zidurile înalte ale mediocrității, care ar constitui efigia incompetenței și a lipsei de responsabilitate a celor care ar aproba un asemenea proiect.

4. Ultima observație, chiar dacă circumstanțială, privește capacitatea investițională și bonitatea firmelor care solicită acest PUZ. Din datele publice pe care le-am putut consulta compania SC MATRIX DYNAMICS SA operează cu pierderi de la constituirea sa în 2006 până în prezent (https://www.listafirme.ro/matrix-dynamics-sa-19037027/?fbclid=IwAR0-g81_NwXguTMDPtQ3vLN2iuUkbq5qlGXuXmhLayXMxhfYd5EcFK_CtUU), în vreme ce partenera sa, SC FN ESTATE SA a avut un singur an profitabil în decursul unui deceniu (<https://www.risco.ro/verifica-firma/fn-estate-cui-15773039>). Demararea lucrărilor urmate de sistarea acestora este un scenariu cel puțin plauzibil în aceste condiții, iar aprobarea unui PUZ constituie un risc veritabil pentru comunitate.

În speranța că punctul nostru de vedere va fi privit drept ceea ce este, o contribuție venită dintre mediul de cercetare, sperăm ca decizia care se va lua va ține cont de toate aceste elemente fără de care o societate cu drepturi și responsabilități se transformă într-o redută a indifferenței și profitului personal.

2.05.2022

Director,

DIRECTIA URBANISM

Nr. 14789/03.05.2022

13 MAI 2022

CATRE:

Matrix Dynamics SA si FN Estate SRL,

SPRE STIINTA:

Areal Design SRL

SPRE STIINTA:

**Universitatea Valahia din Targoviste – Centrul de Cercetare a Istoriei Relatiilor
Internationale si Patrimoniului Cultural „Grigore Gafencu”**

Ca urmare a derularii procedurii de informare a publicului ce are ca scop « PUZ – Ansamblu cu functiune mixta – locuire si servicii » pentru imobilul situat in mun. Targoviste, strada Arsenalului, nr. 14, conform prevederilor Ordinului nr. 2701/2010 coroborat cu prevederile Regulamentului local de implicare a publicului in elaborarea si/sau revizuirea documentatiilor de urbanism si amenajarea teritoriului aprobat prin HCL nr. 144/27.04.2017, si ca urmare a inregistrarii la sediul Primariei Municipiului Targoviste a adresei nr. 14789/03.05.2022 va transmitem punctul de vedere al Centrului de Cercetare a Istoriei Relatiilor Internationale si Patrimoniului Cultural „ Grigore Gafencu ”.

Este necesar sa formulati un punct de vedere obiectiv cu privire la aspectele semnalate.

Va multumim.

PRIMARUL MUNICIPIULUI TARGOVISTE
Jr. Daniel Cristian Stan

ARHITECT SEF,
Urb. Alexandrina Maria Soare

INTOCMIT,
cons. Alexandru Ciobanu